

Targum Onkelos

Targum Onkelos

Facing Targum and Masoretic Text

Timothy A. Lee Publishing

Targum Onkelos: Facing Targum and Masoretic Text

Copyright © 2024 by Timothy A. Lee

Timothy A. Lee Publishing, Cambridge, England

www.timothyalee.com

@Timothy_A_Lee

@TimothyALeePub

All rights reserved. This publication may not be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher. For permission requests, contact requests@timothyalee.com.

This base text is in the public domain.

<https://github.com/Sefaria/Sefaria-Export/tree/master/json/Tanakh/Targum/Onkelos>

First Edition 2024

ISBN: 978-1-916854-61-1

CONTENTS

Introduction	vii	Leviticus	224
Genesis	2	Numbers	294
Exodus	124	Deuteronomy	396

APPENDICES

Paradigms	487	Maps	499
---------------------	-----	----------------	-----

Introduction

This is a facing parallel edition for Targum Onkelos. The purpose of this book is to encourage new students and scholars to read and study the ancient Aramaic targums. The book displays the Aramaic targum alongside the facing Hebrew Masoretic Text for comparison.¹

Targum Onkelos is a literal conservative interpretation of the Torah. It is less expansive than Targum Jonathan to the Prophets, or Targum Pseudo-Jonathan. It was probably composed in the second century. It was edited by the seventh century, since when referring to targums of the Torah the Babylonian Talmud cites texts almost identical to Targum Onkelos.² Beyond Onkelos, other targums exist for the Torah; namely, Pseudo-Jonathan (perhaps seventh century), Targum Neophyti (probably fourth century) and a few fragments of otherwise lost targums. The number different extant targums for the Torah shows the popularity of these books for Medieval Judaism.³

What are targums?

With the ubiquity of Hebrew in Israel today, one can forget there was a time when the Hebrew Bible had to be translated to be understood by Jews who no longer spoke Hebrew. The Septuagint served this purpose for the Greek-speaking Jews in Egypt, and also for many others in Palestine. For the Aramaic-speaking

---

¹ Should the reader wish to study the text in English, then translations are available. See especially the editions from Ktav Publishing House, such as Israel Drazin. *Targum Onkelos to Genesis. An English Translation of the Text With Analysis and Commentary (Based on A. Sperber's Edition)*. New York, NY: Ktav Publishing House, 1982. The first English translation was J.W. Etheridge. *The Targums of Onkelos and Jonathan Ben Uzziel on the Pentateuch. Vol 1*. London: Longman, Green, Longman, and Roberts, 1862.

² C. T. R. Hayward. "The Aramaic Targums." In: *The New Cambridge History of the Bible. Volume 1: From the Beginnings to 600*. Ed. by James Carleton Paget and Joachim Schaper. Cambridge: Cambridge University Press, 2013, pp. 218–241, p. 219.

³ *ibid.*, p. 223.

Jews from Babylonia to Palestine they instead turned to Aramaic translations, or targums/targumim.⁴ Targums existed at least from the late Second Temple period, for some targums were found among the Dead Sea Scrolls (4QtgLev, 4QtgJob, 11QtgJob).⁵

The name targum derives from the Aramaic noun **תרגום** meaning translation, interpretation, or explanation.⁶ Targums exist for all books of the Hebrew Bible except Daniel, and Ezra–Nehemiah which are books that already contain significant sections in Aramaic. The origin of targums is vague, perhaps the Synagogue for reading and interpreting texts, or school curricula.⁷

The translation philosophy of targums is generally to make the meaning of the Hebrew clear.⁸ Thus targums are not straightforward translations, but involve interpretation. Sometimes targums did not translate detrimental verses like David and Bathsheba. Targums can at times reduce interpretive options, and they can also iron out inconsistencies. For example, the Hebrew text of Genesis 1:27 and 2:7 uses two different verbs for God’s creation of humankind, **בָּרָא** ‘create’ and **יָצַר** ‘form’ respectively. However, Targum Onkelos reads **בָּרָא** in both verses.⁹ Thus targums are not straightforward translation, but involve interpretation. This differs to the Septuagint which is generally straightforward phrase-for-phrase translation.

The names Onkelos and Jonathan refer to the supposed authors of the Targum to the Torah and Prophets.

תרגום של תורה אונקלוס הגר אמרו מפי ר' אליעזר ור' יהושע תרגום של נביאים יונתן בן עוזיאל אמרו מפי חגי זכריה ומלאכי (Megillah 3a, in Babylonian Talmud)

‘The targum of the Torah was composed by Onkelos the convert they say from the mouth of Rabbi Eliezer and Rabbi Yehoshua. The targum of the Prophets was composed by Jonathan ben Uzziel they say from the mouth of Haggai, Zechariah, and Malachi.’

⁴ The plural is either targumim or targums.

⁵ These are also referred to as 4Q156, 4Q157, and 11Q10 respectively. In addition even the Aramaic Genesis Apocryphon, classified as rewritten scripture contains some places of simple Aramaic targum-like translation from Genesis 14, Joseph A. Fitzmyer. *The Genesis Apocryphon of Qumran Cave I. A Commentary*. Biblica et Orientalia 18. Rome: Pontificio Istituto Biblico, 1966.

⁶ Hayward, “The Aramaic Targums,” p. 218.

⁷ *ibid.*, pp. 235–236.

⁸ *ibid.*, p. 226.

⁹ Cited in *ibid.*, p. 227.

Onkelos is the Eastern pronunciation of Aquila, a second century CE Jew who revised the Greek Septuagint in a very literal manner similar to Onkelos. Likewise, the targums to the Prophets, Targum Jonathan gets its name from the Aramaic for Theodotion, another name linked with the revision of the Septuagint. However, these names are misleading, and connections with the Septuagint revisers is unlikely. The Talmud admits the history is unclear, going on in the same passage to say that targums existed before Onkelos and Jonathan, allegedly as far back as Ezra in the fifth century BCE.

Sources

The Aramaic targum text in this book is vocalised according to the Yemenite Taj ‘crown’. These Yemenite Jews preserved the targum texts and maintain the tradition of reading the Torah in both Hebrew and Aramaic.¹⁰ The text is available under a CC-BY-SA licence.¹¹ The Hebrew Masoretic Text used in this book is that of the Leningrad Codex, as transcribed in the Westminster Leningrad Codex project, which is in the public domain. All poetic divisions are based on the first edition of *Biblia Hebraica*.¹²

Contact

If a reader finds an issue with this book, or wishes to suggest an improvement, please email: reader-suggestions@timothyalee.com.

Acknowledgments

Thanks to all those who discussed producing this book in Cambridge.

Emmanuel College, Cambridge

17th October, 2023.

Timothy A. Lee

---

¹⁰ For a modern critical edition, see Alexander Sperber. *The Bible in Aramaic. The Pentateuch According to Targum Onkelos*. Leiden: Brill, 1959.

¹¹ <https://github.com/Sefaria/Sefaria-Export/tree/master/json/Tanakh/Targum/Onkelos>.

¹² Rudolf Kittel, ed. *Biblia Hebraica*. Leipzig: J. C. Hinrichs, 1906.

Facing parallel texts

תרגום אונקלוס על בראשית

1 בקדמין ברא יי ית שמיא ונת ארעא: **2** וארעא הנת צדיא וריקניא וחסוכא על אפי תהומא ורוחא מן קדם יי מנשבא על אפי מיא: **3** ואמר יי יהי נהורא ונהה נהורא: **4** וחזא יי ית נהורא ארי טב ואפריש יי בין נהורא ובין חשוכא: **5** וקרא יי לנהורא יממא ולחשוכא קרא ליליא ונהה רמש ונהה צפר יום חד:

6 ואמר יי יהי רקיעא במציעות מיא ויהי מפריש בין מיא למיא: **7** ועבד יי ית רקיעא ואפריש בין מיא דמלרע לרקיעא ובין מיא דמעל לרקיעא ונהה כן: **8** וקרא יי לרקיעא שמיא ונהה רמש ונהה צפר יום תנין:

9 ואמר יי ותכנסון מיא מתחות שמיא לאתר חד ותתחזי נפשטא ונהה כן: **10** וקרא יי ליבשטא ארעא ולבית כנישת מיא קרא יממי וחזא יי ארי טב: **11** ואמר יי תדאית ארעא דתאה עסבא דבר זרעיה מזדרע אילן פירין עביד פירין לזניה דבר זרעיה ביה על ארעא ונהה כן: **12** ואפיקת ארעא דתאה עסבא דבר זרעיה מזדרע לזניה ואילן עביד פירין דבר זרעיה ביה לזניה וחזא יי ארי טב: **13** ונהה רמש ונהה צפר יום תליתי:

14 ואמר יי יהון נהורין ברקיעא דשמיא לאפרשא בין יממא ובין ליליא ויהון לאתין ולזמנין ולממני בהון יומין ושנין: **15** ויהון לנהורין ברקיעא דשמיא לאנהרא על ארעא ונהה כן: **16** ועבד יי ית תרין נהוריא רברביא ית נהורא רבא למשלט ביממא וית נהורא זעירא למשלט בליליא וית כוכביא: **17** ויהב יתהון יי ברקיעא דשמיא לאנהרא על-ארעא: **18** ולמשלט ביממא וביליא ולאפרשא בין נהורא ובין חשוכא וחזא יי ארי טב: **19** ונהה רמש ונהה צפר יום רביעי:

20 ואמר יי ירחשון מיא רחיש נפשא חיתא ועופא יפרח על-ארעא על אפי רקיע שמיא: **21** וברא יי ית תניניא רברביא וית כל נפשא חיתא דרחשא דארחישו מיא לזניהון וית כל עופא יפרח לזניהון וחזא יי ארי טב: **22** ובריד יתהון יי למימר פושו וסגו ומלו ית מיא ביממא ועופא יסגי בארעא: **23** ונהה רמש ונהה צפר יום חמישי:

24 ואמר יי תפיק ארעא נפשא חיתא לזנה בעיר ורחיש וחיתא ארעא לזנה ונהה כן: **25** ועבד יי ית חיתא ארעא לזנה וית בעירא לזנה וית כל רחשא דארעא

בְּרֵאשִׁית

1 בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ: ² וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹמוֹת וְכִהְיוּ וַחֲשָׁךְ עַל-פְּנֵי תְהוֹמוֹת אֱלֹהִים מִרְחַפֶּת עַל-פְּנֵי הַמַּיִם: ³ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי-אוֹר: ⁴ וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת-הָאוֹר כִּי-טוֹב וַיְבַרֵּךְ אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר וַיִּבֶן הַחֹשֶׁךְ: ⁵ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם אֶחָד: פ

⁶ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לַמַּיִם: ⁷ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-הַרְקִיעַ וַיְבַרֵּךְ בֵּין הַמַּיִם אֶשֶׁר מִתַּחַת לַרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לַרְקִיעַ וַיְהִי-כֵן: ⁸ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַרְקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי: פ

⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל-מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאָה הַיַּבְשָׁה וַיְהִי-כֵן: ¹⁰ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה אָרֶץ וּלְמַקְנֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: ¹¹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזֵּרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֵשֶׂה פְרִי לַמִּינֹו אֲשֶׁר זֶרַע-בוֹ עַל-הָאָרֶץ וַיְהִי-כֵן: ¹² וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזֵּרִיעַ זֶרַע לַמִּינֵהוּ וְעֵץ עֵשֶׂה-פְּרִי אֲשֶׁר זֶרַע-בוֹ לַמִּינֵהוּ וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: ¹³ וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי: פ

¹⁴ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לַהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם: ¹⁵ וְהָיוּ לְמְאֹרֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל-הָאָרֶץ וַיְהִי-כֵן: ¹⁶ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-שְׁנֵי הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹלִים אֶת-הַמָּאוֹר הַגָּדֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת-הַמָּאוֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים: ¹⁷ וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל-הָאָרֶץ: ¹⁸ וְלַמְשַׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וְלַהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: ¹⁹ וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי: פ

²⁰ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שָׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל-הָאָרֶץ עַל-פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם: ²¹ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל-נֶפֶשׁ הַחַיָּה וְהַרְמֵשֶׁת אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם לַמִּינֵהֶם וְאֵת כָּל-עוֹף כְּנָף לַמִּינֵהוּ וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: ²² וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הַמַּיִם בַּיּוֹם וְהָעוֹף יָרֵב בָּאָרֶץ: ²³ וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם חַמִּישִׁי: פ

²⁴ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לַמִּינֵה בְהֵמָה וְרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ-אָרֶץ לַמִּינֵה וַיְהִי-כֵן: ²⁵ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-חַיַּת הָאָרֶץ לַמִּינֵה וְאֶת-הַבְּהֵמָה לַמִּינֵה

לְזַנְוְהוּ וַחֲזָא יְיָ אֲרִי טָב: ²⁶ וַאֲמַר יְיָ נַעֲבִיד אֲנָשָׁא בְּצַלְמֵנָא כְּדַמוֹתֵנָא וְיִשְׁלְטוּן בְּנוּנֵי יַמָּא וּבַעֲוֹפָא דְשָׁמַיָא וּבַבְּעִירָא וּבְכָל אַרְעָא וּבְכָל רַחֲשָׂא דְרַחֲשֵׁי עַל אַרְעָא:

²⁷ וּבָרָא יְיָ ית אָדָם בְּצַלְמֵיהּ בְּצַלְם אֱלֹהִים בָּרָא יְתִיה דְכַר וְנוֹקְבָא בָרָא יְתִהוֹן:

²⁸ וּבְרִיךְ יְתִהוֹן יְיָ וַאֲמַר לְהוֹן יְיָ פּוֹשֵׁי וּסְגוּ וּמְלוּ ית אַרְעָא וּתְקוּפוּ עֲלֶיהּ וּשְׁלוּטוּ בְּנוּנֵי יַמָּא וּבַעֲוֹפָא דְשָׁמַיָא וּבְכָל חַיְתָא דְרַחֲשָׂא עַל אַרְעָא:

²⁹ וַאֲמַר יְיָ הָא יְהִיבִית לְכוּן ית כָּל עֶסְבָּא דְבַר זֶרְעִיהּ מִזֶּדְרַע דְעַל אֲפִי כָּל אַרְעָא וְיִת כָּל אֵילָנָא דְבֵיהּ פִּירֵי אֵילָנָא דְבַר זֶרְעִיהּ מִזֶּדְרַע לְכוּן יְהִי לְמִיכַל: ³⁰ וּלְכָל חַיַּת אַרְעָא וּלְכָל עוֹפָא דְשָׁמַיָא וּלְכָל דְרַחֲשֵׁי עַל אַרְעָא דְבֵיהּ נַפְשָׁא חַיְתָא ית כָּל יְרוֹק עֶסְבָּא לְמִיכַל וְהָוָה כֵּן: ³¹ וַחֲזָא יְיָ ית כָּל דְעֵבַד וְהָא תְקִין לְחַדָּא וְהָוָה רִמְשׁ וְהָוָה צִפּוֹר יוֹם שְׁתִּיתֵי:

2 וַאֲשַׁתְּכַלְלוּ שָׁמַיָא וְאַרְעָא וְכָל חַיְלִיהוֹן: ² וְשִׁיצֵי יְיָ בְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה עֲבִידִתִּיהּ דְעֵבַד וְנַח בְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה מְכָל עֲבִידִתִּיהּ דְעֵבַד: ³ וּבְרִיךְ יְיָ ית יוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְקִדִּישׁ יְתִיהּ אֲרִי בֵיהּ נַח מְכָל עֲבִידִתִּיהּ דְבָרָא יְיָ לְמַעַבַּד:

⁴ אֵילִין תּוֹלְדֵת שָׁמַיָא וְאַרְעָא כַּד אֲתַבְּרִיאוּ בְיוֹמָא דְעֵבַד יְיָ אֱלֹהִים אַרְעָא וְשָׁמַיָא: ⁵ וְכָל אֵילָנֵי חַקְלָא עַד לָא הָווּ בְאַרְעָא וְכָל עֶסְבָּא דְחַקְלָא עַד לָא צִמַח אֲרִי לָא אַחִית יְיָ אֱלֹהִים מִטְרָא עַל אַרְעָא וְאָנֵשׁ לִית לְמַפְלַח ית אַדְמָתָא: ⁶ וַעֲנָנָא הָוָה סְלִיק מִן אַרְעָא וּמִשְׁקֵי ית כָּל אֲפִי אַדְמָתָא: ⁷ וּבָרָא יְיָ אֱלֹהִים ית אָדָם עֶפְרָא מִן אַרְעָא וּנְפַח בְּאַפּוּהֵי נְשָׁמָתָא דְחַיִּי וְהָוָה בְּאָדָם לְרוּחַ מְמַלְלָא: ⁸ וּנְצַב יְיָ אֱלֹהִים גִּנְתָא בְעַדָן מְלַקְדָּמִין וְאַשְׁרֵי תַמָּן ית אָדָם דְבָרָא: ⁹ וַאֲצַמַח יְיָ אֱלֹהִים מִן אַרְעָא כָּל אֵילָן דְמַרְגַּנְג לְמַחְזֵי וְטָב לְמִיכַל וְאֵילָן חַיָּא בְמַצִּיעוֹת גִּנְתָא וְאֵילָן דְאַכְלֵי פִירוּהֵי חֲכָמִין בֵּין טָב לְבִישׁ: ¹⁰ וְנַהֲרָא הָוָה נְפִיק מְעַדָן לְאַשְׁקָאָה ית גִּנְתָא וּמִתַּמָּן מִתְפָּרֵשׁ וְהוּי לְאַרְבְּעָה רִישֵׁי נַהֲרִין: ¹¹ שׁוּם חַד פִּישׁוֹן הוּא מְקוּרָה ית כָּל אַרְעָא חוּלְהָ דִתַּמָּן דְהָבָא: ¹² וְדִהָבָא דְאַרְעָא תְהִיָּא טָב תַּמָּן בְּדוּלְחָא וְאַבְנֵי בּוֹרְלָא: ¹³ וְשׁוּם נַהֲרָא תְגַנְנָא גִיחֹן הוּא מְקוּרָה ית כָּל אַרְעָא כּוּשׁ: ¹⁴ וְשׁוּם נַהֲרָא תְלִיתָאָה דְגַלְתָּ הוּא מְחַלְדָּ לְמַדְנָחָא דְאַתּוּר וְנַהֲרָא רְבִיעָאָה הוּא פָּרַת: ¹⁵ וְדָבַר יְיָ אֱלֹהִים ית אָדָם וְאַשְׁרִייהּ בְּגִנְתָּא דְעַדָן לְמַפְלַחָה וּלְמִטְרָה: ¹⁶ וּפְקִיד יְיָ אֱלֹהִים עַל אָדָם לְמִימַר מְכָל אֵילָן גִּנְתָּא מִיכַל תִּיכּוּל: ¹⁷ וּמֵאֵילָן דְאַכְלֵי פִירוּהֵי חֲכָמִין בֵּין טָב לְבִישׁ לָא תִיכּוּל מִגִּיחֵי

וְאֵת כָּל-רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב׃ 26 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדִמוֹתֵנוּ וַיְרִדוּ בְדִגְתַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְבִהֵמָה
וּבְכָל-הָאָרֶץ וּבְכָל-הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל-הָאָרֶץ׃

27 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים ׀ אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ
זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם׃

28 וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים

פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הָאָרֶץ וּכְבִשְׁתֶּהּ וַיְרִדוּ בְדִגְתַּת הַיָּם
וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל-חַיָּה הַרְמִשֵּׁת עַל-הָאָרֶץ׃

29 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נֹתְתִי לָכֶם אֶת-כָּל-עֵשֶׂב ׀ זֶרַע זָרַע אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי
כָל-הָאָרֶץ וְאֶת-כָּל-הָעֵץ אֲשֶׁר-בּוֹ פְרִי-עֵץ זֶרַע זָרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ׃

30 וְלָכָל-חַיַּת הָאָרֶץ וְלָכָל-עוֹף הַשָּׁמַיִם וְלִכְלֹ ׀ רֹמֵשׂ עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-בּוֹ
גִפְשׁ חַיָּה אֶת-כָּל-יֵרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי-כֵן׃ 31 וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר
עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי׃ פ

2 וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צְבָאָם׃ 2 וַיִּכַּל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְכַל-מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה׃
3 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת-יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מְכַל-מְלֹאכְתּוֹ
אֲשֶׁר-בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת׃ פ

4 אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם בַּיּוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ
וּשְׁמַיִם׃ 5 וְכָל ׀ שֵׁיחַ הַשָּׂדֶה טָרֵם יִהְיֶה בְּאָרֶץ וְכָל-עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טָרֵם יִצְמַח
כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל-הָאָרֶץ וְאָדָם אֵין לַעֲבֹד אֶת-הָאֲדָמָה׃

6 וְאֵד יַעֲלֶה מִן-הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת-כָּל-פְּנֵי-הָאֲדָמָה׃ 7 וַיִּיצֹר יְהוָה אֱלֹהִים
אֶת-הָאָדָם עֹפֶר מִן-הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נְשִׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְגַפְשׁ
חַיָּה׃ 8 וַיִּטֵּעַ יְהוָה אֱלֹהִים גֶּן-בְּעֵדֶן מִקְדָּם וַיִּשֶׂם שָׁם אֶת-הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר׃

9 וַיִּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן-הָאֲדָמָה כָּל-עֵץ נְחֹמֵד לְמַרְאֵה וְטוֹב לְמֹאכָל וְעֵץ
הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע׃ 10 וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת-הַגֶּן
וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעַת רְאשִׁים׃ 11 שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסּוּבִב אֵת

כָּל-אֶרֶץ תְּחוּלָה אֲשֶׁר-שָׁם הַזֶּהָב׃ 12 וְזֶהָב הָאָרֶץ הוּא טוֹב שָׁם הַבְּדֶלֶח
וְאֶבֶן הַשֹּׁהַם׃ 13 וְשֵׁם-הַנְּהָר הַשְּׁנַי גִּיחוֹן הוּא הַסּוּבִב אֵת כָּל-אֶרֶץ כּוּשׁ׃

14 וְשֵׁם הַנְּהָר הַשְּׁלִישִׁי חִדְקֵל הוּא הַחִלְדַּי קְדַמַת אַשּׁוּר וְהַנְּהָר הָרְבִיעִי הוּא
פָּרָת׃ 15 וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם וַיַּנְתְּהוּ בְּגֹן-עֵדֶן לַעֲבֹדָה וּלְשִׁמְרָה׃
16 וַיִּצְוּ יְהוָה אֱלֹהִים עַל-הָאָדָם לֵאמֹר מִכָּל עֵץ-הַגֶּן אָכַל תֹּאכַל׃ 17 וּמִעֵץ

15 וּדְבָבוּ אֲשֵׁנִי בִּינְךָ וּבִין אֶתְתָּא וּבִין בְּנֶךָ וּבִין בְּנֵהָא הוּא יְהִי דְכִיר מָא
דְּעַבְדֵּת לִיה מְלַקְדָּמִין וְאֶת תְּהִי נָטַר לִיה לְסוּפָא:

16 לְאֶתְתָּא אָמַר אֶסְגָּאָה אֶסְגִּי צַעֲרְכִי וְעַדוּיִיכִי בְּצַעַר תְּלִידִין בְּנִין וּלְנֹת
בְּעֻלְיָךְ תְּהִי תִיאֻבְתִּיךָ וְהוּא יִשְׁלוּט בִּיךָ:

17 וּלְאָדָם אָמַר אָרִי קְבִילְתָּא לְמִימַר אֶתְתָּךְ וְאֶכְלֵת מִן אֵילָנָא דְּפְקִידְתָּךְ
לְמִימַר לֹא תִיכּוֹל מְנִיה לִישָׂא אַרְעָא בְּדִילְךָ בְּעַמְל תִּיכְלֵנָה כּל יוֹמֵי
חַיִּיךָ:

18 וְכוּבִין וְאַטְרִין תְּצַמַּח לְךָ וְתִיכּוֹל יֵת עֶסְבָּא דְּחַקְלָא:

19 בְּזִיעַתָּא דְּאַפְךָ תִּיכּוֹל לְחַמָּא עַד דְּתַתְּתַב לְאַרְעָא דְּמְנָה אֶתְבְּרִיתָּא אָרִי
עַפְרָא אֶת וּלְעַפְרָא תִתּוּב:

20 וּקְרָא אָדָם שׁוּם אֶתְתִּיה חֲנָה אָרִי הִיא הִנֵּת אִמָּא דְּכָל בְּנֵי אֲנָשָׂא: 21 וְעַבְד
יִי אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאֶתְתִּיה לְבוּשִׁין דִּיקַר עַל מְשֻׁךְ בְּסַרְהוֹן וְאַלְבִּישׁוּן:

22 וְאָמַר יִי אֱלֹהִים הָא אָדָם תְּנָה יְחִידָאֵי בְּעֻלְמָא מְנִיה לְמַדַּע טָב וּבִישׁ וּכְעַן
דְּלָמָא יוֹשִׁיט יְדִיה וְיִסַּב אַף מְאִילָן חֲנֵיָא וְיִיכּוֹל וְיִיחִי לְעָלָם: 23 וְשִׁלְחִיה
יִי אֱלֹהִים מְגַנְתָּא דְּעַדָן לְמַפְלַח בְּאַרְעָא דְּאֶתְבְּרִי מִתְּמִן: 24 וְתַרְיָךְ יֵת אָדָם
וְאַשְׁרֵי מְלַקְדָּמִין לְגַנְתָּא דְּעַדָן יֵת כְּרוּבְיָא וְיֵת שְׁנַן תְּרַבָּא דְּמַתְּהַפְכָּא לְמַטַּר
יֵת אוּרַח אֵילָן חֲנֵיָא:

4 וְאָדָם יָדַע יֵת חֲנָה אֶתְתִּיה וְעַדִּיאַת וּלְיִדַת יֵת קִין וְאָמַרְת קְנִיתִי גְבִרָא
מִן קָדָם יִי: 2 וְאוּסִיפַת לְמִילַד יֵת אַחוּהִי יֵת הֶבֶל וְהָנָה הֶבֶל רְעִי עֲנָא
וְקִין הָנָה פֹּלַח בְּאַרְעָא: 3 וְהָנָה מְסוּפָּה יוֹמִין וְאִיתִי קִין מְאָבָּא דְּאַרְעָא קוּרְבָנָא
קָדָם יִי: 4 וְהֶבֶל אִיתִי אַף הוּא מִבְּכִירֵי עֲנִיה וּמִשְׁמִינֵיהוֹן וְהָנָה רְעֵנָא מִן קָדָם
יִי בְּהֶבֶל וּבְקוּרְבָנִיה: 5 וּבְקִין וּבְקוּרְבָנִיה לֹא הָנָה רְעֵנָא וְתַקִּיף לְקִין לְחַדָּא
וְאֶתְכַבִּישׁוּ אַפּוּהִי: 6 וְאָמַר יִי לְקִין לְמָא תַקִּיף לְךָ וּלְמָא אֶתְכַבִּישׁוּ אַפְךָ:
7 הֲלָא אִם תּוֹטִיב עוּבְדָךְ יִשְׁתַּבִּיך לְךָ וְאִם לֹא תּוֹטִיב עוּבְדָךְ לְיוֹם דִּינָא
חֲטָאָךְ נְטִיר עֵתִיד לְאֶתְפָּרְעָא מְנָךְ אִם לֹא תִתּוּב וְאִם תִּתּוּב יִשְׁתַּבִּיך לְךָ:
8 וְאָמַר קִין לְהֶבֶל אַחוּהִי וְהָנָה בְּמַתְּנֵיהוֹן בְּחַקְלָא וְקָם קִין עַל הֶבֶל אַחוּהִי
וּקְטָלִיה: 9 וְאָמַר יִי לְקִין אֵן הֶבֶל אַחוּךְ וְאָמַר לֹא יָדַעְנָא הֲנָטַר אַחִי אָנָּא:
10 וְאָמַר מָא עַבְדֵּתָּא קָל דִּם זְרַעִין דְּעֵתִידִין לְמַפְק מִן אַחוּךְ קְבָלָן קָדָמִי מִן
אַרְעָא: 11 וּכְעַן לִישָׂא אֶת מִן אַרְעָא דְּפַתַּחַת יֵת פּוּמָה וּקְבִילַת יֵת דְּמָא דְּאַחוּךְ

15 וַאִיבָהּ אִשִּׁית
 הוּא יִשׁוּפֶנָּה לְאִשׁ
 וַיְבִין זָרַעָהּ וַיְבִין זָרַעָהּ
 וְאַתָּה תִּשׁוּפֶנּוּ עֵקֶב: ס

16 אֶל־הָאִשָּׁה אָמַר
 הֲרַבָּה אֲרַבָּהּ
 וְאֶל־אִישָׁהּ תִּשְׁוֹקֶתָהּ
 עֵצְבוֹנָהּ וְהִרְגָהּ
 בְּעֵצָב תִּלְדֶּי בָנִים
 וְהוּא יִמְשַׁל־בָּךְ: ס

17 וּלְאָדָם אָמַר כִּי־שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ וְתֹאכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר
 לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ
 אֲרוּרָה הָאָדָמָה בְּעִבּוּרָהּ
 בְּעֵצָבוֹן תֹּאכַלְנָהּ
 כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ:
 וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לָךְ
 וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה:
 בְּזַעַת אֹפֶיךָ
 כִּי מִמֶּנּוּ לִקְחָתָהּ
 וְאֶל־עִפְרָתָהּ תָּשׁוּב:
 כִּי־עִפְרָתָהּ אַתָּה

20 וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הוּא הָיְתָה אִם כָּל־חַי: 21 וַיַּעַשׂ יְהוָה
 אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוּת עוֹר וַיִּלְבָּשֵׂם: פ

22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וְרָע וְעַתָּה וּ
 פְּנוֹ־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי לְעֹלָם: 23 וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהוָה
 אֱלֹהִים מִגֹּן־עֵדֶן לְעַבְדֹת אֶת־הָאָדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם: 24 וַיִּגְרַשׁ אֶת־הָאָדָם
 וַיִּשְׁכַּן מִקֶּדֶם לְגֹן־עֵדֶן אֶת־הַפְּרִזִּים וְאֶת־הַתְּרִיבִים הַמִּתְהַפְּכֹת לְשֹׁמֵר
 אֶת־הַדֶּרֶךְ עַץ הַחַיִּים: ס

4 וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ
 אֶת־יְהוָה: 2 וַתִּסְפָּר לְלֶדֶת אֶת־אָחִיו אֶת־הָבֶל וַיְהִי־הֶבֶל רֹעֵה צֹאן
 וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה: 3 וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאָדָמָה מִנְחָה
 לַיהוָה: 4 וְהֶבֶל הֵבִיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמִחֶלְבֵתוֹ וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל־הֶבֶל
 וְאֶל־מִנְחָתוֹ: 5 וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו:
 6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָּנֶיךָ: 7 תֵּלֹא אִם־תֵּיטִיב
 שְׂאת וְאִם לֹא תֵיטִיב לִפְתַּח חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תִּשְׁוֹקֶתוּ וְאַתָּה תִּמְשַׁל־בוֹ:
 8 וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקָּם קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו
 וַיַּהַרְגֵהוּ: 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי תֵּבֵל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר
 אָחִי אָנֹכִי: 10 וַיֹּאמֶר מַה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן־הָאָדָמָה:
 11 וְעַתָּה אָרְוֵר אֶתָּה מִן־הָאָדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ לְקַחְתָּ אֶת־דְּמֵי אָחִיךָ

מן יָדָד: ¹² אָרִי תִפְלַח בְּאַרְעָא לָא תוֹסֵף לְמַתָּן חֵילָה לָךְ מִטְּלָטֵל וְגַלִּי תְהִי בְּאַרְעָא: ¹³ וְאָמַר קִין קָדָם יי סְגִי חוֹבִי מִלְּמִשְׁבַּק: ¹⁴ הָא תִּרְיֹכְתָא יְתִי יוֹמָא דִּין מַעַל אֲפִי אַרְעָא וּמִן קְדָמְךָ לִית אֲפִשֶׁר לְאַטְמָרָא וְאִיהִי מִטְּלָטֵל וְגַלִּי בְּאַרְעָא וִיהִי כָּל דִּישְׁכַּחֲנֵנִי יִקְטְלֵנִי: ¹⁵ וְאָמַר לִיהִי יי לְכֵן כָּל קְטוּלֵיָא קִין לְשִׁבְעָה דְרִין יִתְפָּרַע מִנְיָה וְשׁוּי יי לְקִין אָתָּא בְּדִיל דְּלֹא לְמַקְטֵל יְתִיה כָּל דִּישְׁכַּחֲנֵיָה: ¹⁶ וַיִּפֶּק קִין מִן קָדָם יי וַיִּתֵּיב בְּאַרְע גְּלִי וּמִטְּלָטֵל דִּתְהִנֵּת עֲבִידָא עֲלוּהִי מִלְּקַדְמִין כְּגֻנְתָּא דְעַדָּן: ¹⁷ וַיֵּדַע קִין יְת אֶתְתִּיהָ וְעַדִּיאַת וַיִּלְדֵת יְת חֲנוּךְ וַתְהִי בְנֵי קַרְתָּא וּקְרָא שְׁמָהּ דְקַרְתָּא כְּשׁוּם בְּרִיה חֲנוּךְ: ¹⁸ וְאֶתִּילִיד לְחֲנוּךְ יְת עֵירָד וְעֵירָד אֶלִיד יְת מַחֲוִיָּאל וּמַחֲוִיָּאל אֶלִיד יְת מֶתוּשָׁאֵל וּמֶתוּשָׁאֵל אֶלִיד יְת לָמֶךְ: ¹⁹ וַיִּנְסִיב לִיהִי לָמֶךְ תְּרֵתִין גְּשִׁין שׁוּם תְּדָא עַדָּה וְשׁוּם תְּנִייתָא צֶלְהָ: ²⁰ וַיִּלְדֵת עַדָּה יְת יוֹבֵל הוּא תְּנָה רִבְהוֹן דִּיתְבִּי מִשְׁכַּנִּין וּמְרִי בְעִיר: ²¹ וְשׁוּם אַחֲוֵהִי יוֹבֵל הוּא תְּנָה רִבְהוֹן דְּכָל דְּמִנְנָן עַל פּוּם נִבְלָא יְדַעֵי זְמַר כְּנָרָא וְאַבּוּבָא: ²² וְצֶלְהָ אֶף הִיא יִלְדֵת יְת תּוֹבֵל קִין הוּא תְּנָה רִבְהוֹן דְּכָל דִּיְדַעֵי עֲבִידֵת נַחְשָׂא וּבְרִזְלָא וְאַחֲתִיהָ דִּתּוֹבֵל קִין נַעֲמָה:

²³ וְאָמַר לָמֶךְ לְנִשׁוּהִי עַדָּה וְצֶלְהָ שְׁמַעָא קְלִי גְשִׁי לָמֶךְ אֲצִיתָא לְמִימְרֵי לָא גּוֹבְרָא קְטִילִית דְּבְדִילִיהָ אָנָּא סְבִיל חוֹבִין לְמַמַּת וְאַף לָא עוֹלִימָא חֲבִילִית דְּבְדִילִיהָ יִשְׁתִּיצִי זְרַעֵי:

²⁴ אָרִי שִׁבְעָה דְרִין אֶתְלִיאָו לְקִין תְּלֹא לְלָמֶךְ בְּרִיה שִׁבְעִין וְשִׁבְעָה:

²⁵ וַיֵּדַע אָדָם עוֹד יְת אֶתְתִּיהָ וַיִּלְדֵת בֵּר וּקְרָת יְת שְׁמִיהָ שֵׁת אָרִי אֲמַרְת יְהֵב לִי יי בֵּר אַחֲרָן חֲלָף הֶבֶל דְּקִטְלִיהָ קִין: ²⁶ וּלְשֵׁת אֶף הוּא אֶתִּילִיד בֵּר וּקְרָא יְת שְׁמִיהָ אָנוּשׁ בְּכִין בְּיוֹמוּהִי חָלוּ בְנֵי אָנְשָׂא מִלְּצֶלְהָ בַשְּׁמָא דִּיִּי:

5 דִּין סִפְר תּוֹלְדַת אָדָם בְּיוֹמָא דְבְרָא יי אָדָם בְּדָמוֹת אֱלֹהִים עֲבַד יְתִיהָ: ² דְּכַר וְנוֹקְבָא בְּרָאֲנוּן וּבְרִיךְ יְתֵהוּן וּקְרָא יְת שׁוּמְהוֹן אָדָם בְּיוֹמָא דְאֶתְבְּרִיאָו: ³ וַחֲוָא אָדָם מָאָה וּתְלָתִין שְׁנִין וְאֶלִיד בְּדָמוֹתִיהָ דְדָמִי לִיהָ וּקְרָא יְת שְׁמִיהָ שֵׁת: ⁴ וַהוּוּ יוֹמֵי אָדָם בְּתַר דְּאֶלִיד יְת שֵׁת תְּמַנִּי מָאָה שְׁנִין וְאֶלִיד בְּנִין וּבָנָן: ⁵ וַהוּוּ כָּל יוֹמֵי אָדָם דְּחֲוָא תְּשַׁע מָאָה וּתְלָתִין שְׁנִין וּמִית: ⁶ וַחֲוָא שֵׁת מָאָה וַחֲמִישׁ שְׁנִין וְאֶלִיד יְת אָנוּשׁ: ⁷ וַחֲוָא שֵׁת בְּתַר דְּאֶלִיד יְת אָנוּשׁ תְּמַנִּי מָאָה וְשִׁבְעַת שְׁנִין וְאֶלִיד בְּנִין וּבָנָן: ⁸ וַהוּוּ כָּל יוֹמֵי שֵׁת תְּשַׁע מָאָה וַתְּרַתָּא עֶסְרֵי שְׁנִין וּמִית: ⁹ וַחֲוָא אָנוּשׁ תְּשַׁעִין שְׁנִין וְאֶלִיד יְת קִינָן: ¹⁰ וַחֲוָא אָנוּשׁ בְּתַר דְּאֶלִיד יְת קִינָן תְּמַנִּי מָאָה וַחֲמִישׁ עֶסְרֵי שְׁנִין וְאֶלִיד בְּנִין וּבָנָן: ¹¹ וַהוּוּ כָּל יוֹמֵי אָנוּשׁ תְּשַׁע מָאָה וַחֲמִישׁ שְׁנִין וּמִית: ¹² וַחֲוָא קִינָן שִׁבְעִין שְׁנִין

מִיָּדָד: ¹² כִּי תַעֲבֹר אֶת-הָאָדָמָה לֹא-תִסַּף תֵּת-כֹּחָהּ לָךְ נַע וְנָד תִּהְיֶה בְּאָרֶץ: ¹³ וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל-יְהוָה גְּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשָׂא: ¹⁴ הֵן גִּלְשֵׁת אֵתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתָּר וְהִיִּיתִי נַע וְנָד בְּאָרֶץ וְהָיָה כָּל-מִצְאֵי יְהִרְגֵנִי: ¹⁵ וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לִכְנֹן כָּל-הֲרֹג קַיִן שִׁבְעָתַיִם יִקָּם וַיֵּשֶׁם יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת-אֹתוֹ כָּל-מִצְאוֹ: ¹⁶ וַיֵּצֵא קַיִן מִלְּפָנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאָרֶץ-נֹד קְדָמַת-עֵדֶן: ¹⁷ וַיַּדַּע קַיִן אֶת-אִשְׁתּוֹ וַתֵּהָרַ וַתֵּלֶד אֶת-חֲנוֹךְ וַיְהִי בְנָה עֵיר וַיִּקְרָא שֵׁם הָעֵיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ: ¹⁸ וַיִּוָּלֵד לְחֲנוֹךְ אֶת-עֵיזֶד וְעֵיזֶד יָלַד אֶת-מְחוּיָאֵל וּמְחוּיָאֵל יָלַד אֶת-מֵתוּשָׁאֵל וּמֵתוּשָׁאֵל יָלַד אֶת-לָמֶךְ: ¹⁹ וַיִּקַּח-לוֹ לְמֶדֶד שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאֶחָת עֵדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלְהָ: ²⁰ וַתֵּלֶד עֵדָה אֶת-יִבְלָה הִוא הָיָה אָבִי יֵשֶׁב אֱהֵל וּמְקַנְהָ: ²¹ וְשֵׁם אֲחִיו יִבְלָה הִוא הָיָה אָבִי כָּל-תַּפְּשׁ כְּנֹד וְעֹנֹב: ²² וְצִלְהָ גַם-הִוא יָלְדָה אֶת-תּוֹבֵל קַיִן לַיֵּשׁ כָּל-חֲרָשׁ נְחֹשֶׁת וּבְרָזֶל וְאַחֹת תּוֹבֵל-קַיִן נַעֲמָה:

²³ וַיֹּאמֶר לָמֶדֶד לְנָשָׁיו עֵדָה וְצִלְהָ

שְׁמַעַן קוֹלִי נָשִׂי לָמֶדֶד הַאֲזִינָה אִמְרָתִי

כִּי אִישׁ הִרְגֵתִי לִפְצָעִי וַיִּוָּלֵד לְחַבְרָתִי:

²⁴ כִּי שִׁבְעָתַיִם יִקָּם-קַיִן וְלָמֶדֶד שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה:

²⁵ וַיַּדַּע אָדָם עוֹד אֶת-אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שֵׁת-לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֵר תַּחַת הַבַּיִת כִּי תִרְגְּמוּ קַיִן: ²⁶ וּלְשֵׁת גַּם-הִוא יָלַד-בֵּן וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ אֲנוֹשׁ אִזּוֹ הוֹחֵל לִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה: פ

5 זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בְּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדְמוּת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ: ² זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמֵם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָם: ס ³ וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה וַיִּוָּלֵד בְּדְמוּתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ שֵׁת: ⁴ וַיְהִי יְמֵי-אָדָם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיִּוָּלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: ⁵ וַיְהִי כָּל-יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר-חָי תִשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמָת: ס ⁶ וַיְחִי-שֵׁת חֲמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאֵת שָׁנָה וַיִּוָּלֵד אֶת-אֲנוֹשׁ: ⁷ וַיְחִי-שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-אֲנוֹשׁ שִׁבְעַ שָׁנִים וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיִּוָּלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: ⁸ וַיְהִי כָּל-יְמֵי-שֵׁת שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְתִשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: ס ⁹ וַיְחִי אֲנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיִּוָּלֵד אֶת-קִינָן: ¹⁰ וַיְחִי אֲנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-קִינָן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיִּוָּלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: ¹¹ וַיְהִי כָּל-יְמֵי

ולוד נָאֲרָם: ²³ וּבְנֵי אָרָם עוֹיֵן וְחוּל וְגִתָּר וְנֹשֶׁת: ²⁴ וְאַרְפַּכְשָׁד אוֹלִיד יֵת שְׁלַח וְשְׁלַח אוֹלִיד יֵת עֶבֶר: ²⁵ וְלַעֲבָר אֶתִּילִידוֹ תְרִין בְּנֵין שׁוּם חַד פֶּלֶג אַרִי בְיוֹמוֹהֵי אֶתְפְּלִיגַת אֶרְעָא וְשׁוּם אַחוּהֵי יֶקֶטָן: ²⁶ וְיֶקֶטָן אוֹלִיד יֵת אֶלְמוֹרָד וְיֵת שְׁלֶפֶף וְיֵת חֲצַרְמֹנֹת וְיֵת יֶרַח: ²⁷ וְיֵת הַדּוֹרָם וְיֵת אוּזֵל וְיֵת דְקָלָה: ²⁸ וְיֵת עוֹבָל וְיֵת אֲבִימָאֵל וְיֵת שָׁבָא: ²⁹ וְיֵת אוֹפִיר וְיֵת חוּיֵלָה וְיֵת יוֹבָב כָּל אֵלִין בְּנֵי יֶקֶטָן: ³⁰ וַהֲוֵה מוֹתְבַהוֹן מִמִּישָׂא מָטִי לְסַפֵּר טוֹר מִדְנַחָא: ³¹ אֵלִין בְּנֵי שָׁם לְזַרְעֵיתָהוֹן לְלִישְׁנָהוֹן בְּאַרְעֵתָהוֹן לְעַמְמִיהוֹן: ³² אֵלִין זַרְעֵיית בְּנֵי נַח לְתוֹלְדֵתָהוֹן בְּעַמְמִיהוֹן וּמֵאֵלִין אֶתְפָּרְשׁוּ עַמְמֵיָא בְּאַרְעָא בְּתַר טוֹפְנָא:

11 וַהֲוֵה כָּל אֶרְעָא לִישָׁן חַד וּמִמְלַל חַד: ² וַהֲוֵה בְּמִטְלָהוֹן בְּקַדְמֵיתָא וְאַשְׁכַּחוּ בְקַעְתָּא בְּאַרְעָא דְבָבֵל וַיְתִיבוּ תַמְזָן: ³ וְאַמְרוּ גְבַר לְחַבְרִיָּה הָבוּ גְרָמֵי לְבָנֵין וְנִשְׂרוּפְנוֹן בְּנוֹרָא וַהֲוֵת לְהוֹן לְבִינְתָא לְאַבְנָא וְחִימְרָא הִנֵּה לְהוֹן לְשִׁיעַ: ⁴ וְאַמְרוּ הָבוּ גְבַי לְנָא קְרָתָא וּמְגִדְלָא וְרִישִׁיָּה מָטִי עַד צִית שְׁמִיָּא וְנַעֲבִיד לְנָא שׁוּם דְלָמָא נְתַבְדַּר עַל אַפֵּי כָּל אֶרְעָא: ⁵ וְאַתְגְּלֵי יֵי לְאַתְפָּרְעָא עַל עוֹבָד קְרָתָא וּמְגִדְלָא דְבָנוּ בְּנֵי אֲנָשָׂא: ⁶ וְאַמַּר יֵי הָא עֲמָא חַד וְלִישָׁן חַד לְכוּלְהוֹן וְדִין דְשָׂרִיאוּ לְמַעַבַּד וְכַעַן לֹא יִתְמַנַּע מִנְהוֹן כָּל דְחֻשְׁבּוּ לְמַעַבַּד: ⁷ הָבוּ נְתַגְלֵי וְנַבְלָבֵל תַמְזָן לִישְׁנָהוֹן דְלֹא יִשְׁמַעוּן אֲנָשׁ לִישָׁן חַבְרִיָּה: ⁸ וּבְדַר יֵי יִתְהוֹן מִתַּמְזָן עַל אַפֵּי כָּל אֶרְעָא וְאַתְמַנְעוּ מִלְמַבְנֵי קְרָתָא: ⁹ עַל כֵּן קְרָא שְׁמָה בָבֵל אַרִי תַמְזָן בְּלָבִיל יֵי לִישָׁן כָּל אֶרְעָא וּמִתַּמְזָן בְּדַרְנוֹן יֵי עַל אַפֵּי כָּל אֶרְעָא:

¹⁰ אֵלִין תּוֹלְדֵת שָׁם שָׁם בַּר מֵאָה שְׁנַיִן וְאוֹלִיד יֵת אַרְפַּכְשָׁד תְּרִיתֵין שְׁנַיִן בְּתַר טוֹפְנָא: ¹¹ וַחֲיָא שָׁם בְּתַר דְאוֹלִיד יֵת אַרְפַּכְשָׁד חֲמִישׁ מֵאָה שְׁנַיִן וְאוֹלִיד בְּנֵין וּבָנָן: ¹² וְאַרְפַּכְשָׁד חֲיָא תְלָתֵין וַחֲמִישׁ שְׁנַיִן וְאוֹלִיד יֵת שְׁלַח: ¹³ וַחֲיָא אַרְפַּכְשָׁד בְּתַר דְאוֹלִיד יֵת שְׁלַח אַרְבַּע מֵאָה וְתָלַת שְׁנַיִן וְאוֹלִיד בְּנֵין וּבָנָן: ¹⁴ וְשְׁלַח חֲיָא תְלָתֵין שְׁנַיִן וְאוֹלִיד יֵת עֶבֶר: ¹⁵ וַחֲיָא שְׁלַח בְּתַר דְאוֹלִיד יֵת עֶבֶר אַרְבַּע מֵאָה וְתָלַת שְׁנַיִן וְאוֹלִיד בְּנֵין וּבָנָן: ¹⁶ וַחֲיָא עֶבֶר תְּלָתֵין וְאַרְבַּע שְׁנַיִן וְאוֹלִיד יֵת פֶּלֶג: ¹⁷ וַחֲיָא עֶבֶר בְּתַר דְאוֹלִיד יֵת פֶּלֶג אַרְבַּע מֵאָה וְתָלַתֵין שְׁנַיִן וְאוֹלִיד בְּנֵין וּבָנָן: ¹⁸ וַחֲיָא פֶּלֶג תְּלָתֵין שְׁנַיִן וְאוֹלִיד יֵת רַעוּ: ¹⁹ וַחֲיָא פֶּלֶג בְּתַר דְאוֹלִיד יֵת רַעוּ מֵאָתַן וַתִּשַׁע שְׁנַיִן וְאוֹלִיד בְּנֵין וּבָנָן: ²⁰ וַחֲיָא רַעוּ תְּלָתֵין וְתְרִיתֵין שְׁנַיִן וְאוֹלִיד יֵת שְׂרוּג: ²¹ וַחֲיָא רַעוּ בְּתַר דְאוֹלִיד יֵת שְׂרוּג מֵאָתַן וְשִׁבַּע שְׁנַיִן וְאוֹלִיד בְּנֵין וּבָנָן: ²² וַחֲיָא שְׂרוּג תְּלָתֵין שְׁנַיִן וְאוֹלִיד יֵת נַחוּר: ²³ וַחֲיָא שְׂרוּג בְּתַר דְאוֹלִיד יֵת נַחוּר מֵאָתַן שְׁנַיִן וְאוֹלִיד בְּנֵין וּבָנָן:

עַד-עֵזָה בְּאֶכָה סְדֻמָּה וְעִמְרָה וְאַדְמָה וְצִבְיִים עַד-לָשׁוּעַ: ²⁰ אֵלֶּה בְנֵי-חָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְלִשְׁנָתָם בְּאַרְצֹתָם בְּגוֹיֵיהֶם: ²¹ וְיִלְשָׁם יָלֵד גַּם-הוּא אָבִי כָל-בְּנֵי-עֵבֶר אַחִי יַפֶּת הַגָּדוֹל: ²² בְּנֵי שָׁם עִילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשָׁד וְלוֹד וְאַרְם: ²³ וּבְנֵי אָרַם עוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וּמֶשׁ: ²⁴ וְאַרְפַּכְשָׁד יָלֵד אֶת-שֵׁלַח וְשֵׁלַח יָלֵד אֶת-עֵבֶר: ²⁵ וְלְעֵבֶר יָלֵד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יֶקֶטָן: ²⁶ וַיִּקְטָן יָלֵד אֶת-אַלְמוֹנָד וְאֶת-שֵׁלֶף וְאֶת-חֲצַרְמֹת וְאֶת-יֶרַח: ²⁷ וְאֶת-הַדּוּרְם וְאֶת-אוּזַל וְאֶת-דִּקְלָה: ²⁸ וְאֶת-עוֹבָל וְאֶת-אַבִּימָאֵל וְאֶת-שָׁבָא: ²⁹ וְאֶת-אוּפֶר וְאֶת-חוּיָלָה וְאֶת-יוֹבָב כָּל-אֵלֶּה בְּנֵי יֶקֶטָן: ³⁰ וַיְהִי מוֹשְׁבָם מִמִּשְׁכַּא בְּאֶכָה סְפָרָה הַר הַקָּדָם: ³¹ אֵלֶּה בְּנֵי-שָׁם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְלִשְׁנָתָם בְּאַרְצֹתָם לְגוֹיֵיהֶם: ³² אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת בְּנֵי-נֹחַ לְתוֹלְדָתָם בְּגוֹיֵיהֶם וּמֵאֵלֶּה נִפְרְדּוּ הַגּוֹיִם בְּאָרֶץ אַחַר הַמַּבּוּל: פ

11 וַיְהִי כָל-הָאָרֶץ שְׁפָה אַחַת וּדְבָרִים אַחָדִים: ² וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקָּדָם וַיִּמְצְאוּ בְקַעָה בְּאָרֶץ שִׁנְעַר וַיִּשְׁבוּ שָׁם: ³ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ הִבָּה נִלְבְּנָה לְבָנִים וְנִשְׂרָפָה לְשִׂרְפָּה וְנִתְּהִי לָהֶם הַלְבָנָה לְאָבָן וְנִחְמָר הִנֵּה לָהֶם לְחֶמֶר: ⁴ וַיֹּאמְרוּ הִבָּה וְנִבְנֶה-לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֵאשׁוּ בַשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה-לָנוּ שֵׁם פֶּן-נִפּוּץ עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ: ⁵ וַיֵּרַד יְהוָה לִרְאוֹת אֶת-הָעִיר וְאֶת-הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְנֵי הָאָדָם: ⁶ וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עִם אֶחָד וְשָׁפָה אַחַת לְכֻלָּם וְזֶה הַחֲלֹם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא-יִבְצֵר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת: ⁷ הִבָּה נִרְדָּה וְנִבְלָה שֵׁם שְׁפָתָם אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שִׁפְתֵי רֵעֵהוּ: ⁸ וַיִּפֶץ יְהוָה אֹתָם מִשָּׁם עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ וַיַּחֲדְלוּ לְבַנֵּת הָעִיר: ⁹ עַל-כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי-שָׁם בָּלַל יְהוָה שְׁפַת כָּל-הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הִפִּיצָם יְהוָה עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ: פ

¹⁰ אֵלֶּה תוֹלְדֹת שָׁם שָׁם בֶּן-מֵאֵת שָׁנָה וַיֹּלֵד אֶת-אַרְפַּכְשָׁד שְׁנַתִּים אַחַר הַמַּבּוּל: ¹¹ וַיְחִי-שָׁם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-אַרְפַּכְשָׁד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: ¹² וְאַרְפַּכְשָׁד חָי חֲמֵשׁ וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֵד אֶת-שֵׁלַח: ¹³ וַיְחִי אַרְפַּכְשָׁד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-שֵׁלַח שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: ¹⁴ וְשֵׁלַח חָי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֵד אֶת-עֵבֶר: ¹⁵ וַיְחִי-שֵׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-עֵבֶר שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: ¹⁶ וַיְחִי-עֵבֶר אַרְבַּע וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֵד אֶת-פֶּלֶג: ¹⁷ וַיְחִי-עֵבֶר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-פֶּלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֵד בָּנִים וּבָנוֹת: ¹⁸ וַיְחִי-פֶלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֵד אֶת-רַעוּ: ¹⁹ וַיְחִי-פֶלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-רַעוּ תֵשַׁע שָׁנִים וּמֵאֵתִים שָׁנָה וַיֹּלֵד בָּנִים

וְאִם אֲנָשִׁי אֶתְרָא אָמְרוּ לִית הֶכָא מְקַדְשָׁתָא: ²³ וְאָמַר יְהוּדָה תִּסָּב לָהּ דְּלָמָא נְהִי חוּף הָא שְׂדֵרִית גְּדִיא הָדִין וְאֵת לָא אֲשַׁכְחַתָּה: ²⁴ וַהֲנִה כְּתֻלְתּוֹת יִרְחִיא וְאֶתְחִנֵּא לְיְהוּדָה לְמִימַר זְנִיאָת תִּמְרָא פְּלִתְךָ וְאִם הָא מְעַדִּיא מְזַנְתָּה וְאָמַר יְהוּדָה אֲפִקוּהָ וְתִתְקַד: ²⁵ הִיא מִתְפַּקָּא וְהִיא שְׁלַחַת לְחִמּוּהָא לְמִימַר לְגַבְרָא דְאֶלִּין דִּילִיהּ מְנִיה אָנָּא מְעַדִּיא וְאָמַרְתָּ אֲשַׁתְמוּדַע כְּעַן לְמַן עֲזַקְתָּא וְשׁוֹשְׁפִיא וְחוּטְרָא הָאֶלִּין: ²⁶ וְאֲשַׁתְמוּדַע יְהוּדָה וְאָמַר זְכָאָה מְנִי מְעַדִּיא אָרִי עַל כֵּן לָא יְהִבְתָּה לְשִׁלָּה בְּרִי וְלֹא אוֹסִיף עוֹד לְמַדְעָה: ²⁷ וַהֲנִה כְּעַדִּין מִילְדָה וְהָא תִּיּוּמִין בְּמַעְהָא: ²⁸ וַהֲנִה בְּמִילְדָה וְיִתֵּב יָדָא וְנָסִיבַת חֵיתָא וְקַטְרַת עַל יָדֶיהָ זְהוּרִיתָא לְמִימַר דִּין נָפֶק קְדַמוּתָא: ²⁹ וַהֲנִה כִּד אֶתִּיב יָדֶיהָ וְהָא נָפֶק אַחוּהִי וְאָמַרְתָּ מָא תִּקּוּף סִגִּי עַלְךָ לְמַתְקָף וְקָרָא שְׁמִיה פְּרִץ: ³⁰ וּבִתְרָא כֵּן נָפֶק אַחוּהִי דַעַל יָדֶיהָ זְהוּרִיתָא וְקָרָא שְׁמִיה זָרַח:

39 וְיוֹסֵף אֶתְחַת לְמַצְרַיִם וַתְּבַנְיָה פּוֹטִיפֶר רַבָּא דְּפִרְעָה רַב קְטוּלָא גּוֹבְרָא מַצְרָאָה מִיָּדָא דְּעַרְבָאִי דְּאַחַתְוִהִי לְתַמְזָן: ² וַהֲנִה מִימְרָא דִּינִי בְּסַעֲדֵיהָ דִּיּוֹסֵף וַהֲנִה גַבְרָא מַצְלַח וַהֲנִה בְּבֵית רַבּוּנִיָּה מַצְרָאָה: ³ וַחֲזָא רַבּוּנִיָּה אָרִי מִימְרָא דִּינִי בְּסַעֲדֵיהָ וְכֹל דְּהוּא עֲבִיד יִי מַצְלַח בִּידֵיהָ: ⁴ וְאֲשַׁכַּח יוֹסֵף רַחֲמִין בְּעִינוּהִי וְשָׁמִישׁ יִתִּיה וּמְנִיָּה עַל בֵּיתֶיהָ וְכֹל דְּאִית לִיה מְסַר בִּידֵיהָ: ⁵ וַהֲנִה מְעַדִּין דִּמְנִי יִתִּיה בְּבֵיתֶיהָ וְעַל כָּל דְּאִית לִיה וּבְרִיךְ יִי יֵת בֵּית מַצְרָאָה בְּדִיל יוֹסֵף וַהֲנִה בְּרַכְתָּא דִּינִי בְּכֹל דְּאִית לִיה בְּבֵיתָא וּבְחַקְלָא: ⁶ וּשְׁבַק כָּל דִּלִּיה בִּידָא דִּיּוֹסֵף וְלֹא יָדַע עַמִּיָּה מְדַעַם אֱלֹהִין לְחַמָּא דְּהוּא אֲכִיל וַהֲנִה יוֹסֵף שְׁפִיר בְּרִיּוֹא וְיָאִי בְּחֻזָּא: ⁷ וַהֲנִה בְּתַר פְּתַנְמִיא הָאֶלִּין וּזְקַפַת אֶתְתַּ רַבּוּנִיָּה יֵת עֵינְהָא בִּיּוֹסֵף וְאָמַרְתָּ שְׁכּוּב עִמִּי: ⁸ וְסָרִיב וְאָמַר לְאַתְתַּ רַבּוּנִיָּה הָא רַבּוּנִי לָא יָדַע עִמִּי מָא בְּבֵיתָא וְכֹל דְּאִית לִיה מְסַר בִּידֵי: ⁹ לִית דְּרַב בְּבֵיתָא הָדִין מְנִי וְלֹא מְנַע מְנִי מְדַעַם אֱלֹהִין יִתִּיךְ בְּדִיל דְּאַתְתַּ אֶתְתִּיהָ וְאִיכְדִין אַעֲבִיד בִּישְׁתָּא רַבְתָּא הָדָא וְאַחוּב קָדָם יִי: ¹⁰ וַהֲנִה כִּד מְלִילַת עִם יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלֹא קָבִיל מְנַה לְמַשְׁכַּב לְוֹתָה לְמַהוּי עַמּוּהָ: ¹¹ וַהֲנִה כִּיּוֹמָא הָדִין וְעָאֵל לְבֵיתָא לְמַבְדַּק בְּכַתְבֵי חוּשְׁבַנְיָה וְלִית אָנָּשׁ מְאַנְשֵׁי בֵיתָא תַמְזָן בְּבֵיתָא: ¹² וְאַחַדְתִּיהָ בְּלִבְשִׁיהָ לְמִימַר שְׁכּוּב עִמִּי וְשִׁבְקִיהָ לְלִבְשִׁיהָ בִּידָה וְעַרְק וּנְפֶק לְשׁוּקָא: ¹³ וַהֲנִה כִּד חֲזַת אָרִי שִׁבְקִיהָ לְלִבְשִׁיהָ בִּידָה וְעַרְק לְשׁוּקָא: ¹⁴ וְקָרַת לְאַנְשֵׁי בֵיתָה וְאָמַרְתָּ לְהוֹן לְמִימַר חֲזוּ אִתִּי לָנָא גַבְרָא עֲבָרָה לְחִיָּקָא בְּנָא עָאֵל לְוֹתִי לְמַשְׁכַּב עִמִּי וְקָרִית בְּקָלָא רְמָא: ¹⁵ וַהֲנִה כִּד שָׁמַע אָרִי אָרִימִית קְלִי וְקָרִית וְשִׁבְקִיהָ לְלִבְשִׁיהָ לְוֹתִי וְעַרְק וּנְפֶק לְשׁוּקָא: ¹⁶ וְאַחִיתִּיהָ לְלִבְשִׁיהָ

כַּמְשָׁלֶשׁ חֲדָשִׁים וַיָּגֵד לַיהוָה לֵאמֹר זָנַתָּה תָמַר כְּלָתְךָ וְגַם הִנֵּה הָרָה לְזַנְגִּים
 וַיֹּאמֶר יְהוָה הוֹצִיאֹהָ וְתִשְׁרָף: ²⁵ הוּא מוֹצֵאת וְהִיא שְׁלָחָה אֶל-חַמְיָה לֵאמֹר
 לְאִישׁ אֲשֶׁר-אָלָה לּוֹ אֲנֹכִי הָרָה וְהֵאמֶר הַכֹּרֵנָא לְמִי הַחֲחֻמָּת וְתַפְתִּילִים
 וְתַמְטָה הָאֵלָה: ²⁶ וַיִּבֶר יְהוָה וַיֹּאמֶר צְדָקָה מִמְּנִי כִּי-עַל-כֵּן לֹא-נִתְתִּיחָ
 לְשָׁלָה בְּנִי וְלֹא-יִסַּף עוֹד לְדַעְתָּה: ²⁷ וַיְהִי בַעֲת לְדַעְתָּה וְהִנֵּה תֹאזְמִים בְּבִטְנָה:
²⁸ וַיְהִי בְלִדְתָהּ וַיִּתֵּן-יָד וַתִּקַּח הַמְּנִלְדָת וַתִּקְשֶׁר עַל-יָדוֹ שְׁנֵי לֵאמֹר זֶה יִצְאָ
 רֵאשִׁינָה: ²⁹ וַיְהִי וּכְמֹשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יִצְאָ אֶחָיו וְהֵאמֶר מִה-פָּרַצְתָּ עָלַיךָ
 פָּרֶץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרֶץ: ³⁰ וְאַחַר יִצְאָ אֶחָיו אֲשֶׁר עַל-יָדוֹ תִּשְׁנֵי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
 זָרַח: ס

39 וַיִּוָּסֵף הַנֶּבֶד מִצְרַיִמָּה וַיִּקְנָהוּ פוֹטִיפָר סָרִיס פַּרְעֹה שֶׁר הַטְּבָחִים אִישׁ
 מִצְרַיִם מִיַּד תִּישְׁמַעְאֵלִים אֲשֶׁר הוֹרְדָהוּ שְׁמֵחָ: ² וַיְהִי יְהוָה אֶת-יוֹסֵף
 וַיְהִי אִישׁ מְצַלִּיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו הַמִּצְרַיִם: ³ וַיֵּרָא אֲדֹנָיו כִּי יְהוּה אִתּוֹ וְכֹל
 אֲשֶׁר-הוּא עֹשֶׂה יְהוּה מְצַלִּיחַ בְּיָדוֹ: ⁴ וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו וַיִּשְׁרַת אִתּוֹ
 וַיִּפְקְדֵהוּ עַל-בֵּיתוֹ וְכֹל-יִשְׁלֹו נָתַן בְּיָדוֹ: ⁵ וַיְהִי מֵאֲזַ הַפְּקִיד אִתּוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל
 כָּל-אֲשֶׁר יִשְׁלֹו וַיִּבְרָךְ יְהוּה אֶת-בֵּית הַמִּצְרַיִם בְּגִלְלַל יוֹסֵף וַיְהִי בִרְכַת יְהוּה
 בְּכָל-אֲשֶׁר יִשְׁלֹו בְּבֵית וּבִשְׂדֵה: ⁶ וַיַּעֲזֹב כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ בְּיַד-יוֹסֵף וְלֹא-יָדַע
 אִתּוֹ מֵאוֹמָה כִּי אִם-תִּלְחַם אֲשֶׁר-הוּא אוֹכַל וַיְהִי יוֹסֵף וַיִּפְה־תָאֵר וַיִּפְה מִרְאָה:
⁷ וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אִשְׁת־אֲדֹנָיו אֶת-עֵינֶיהָ אֶל-יוֹסֵף וַתֹּאמֶר
 שְׂכַבָה עִמִּי: ⁸ וַיִּמָּאֵן וַיֹּאמֶר אֶל-אִשְׁת־אֲדֹנָיו חֵן אֲדֹנִי לֹא-יָדַע אֶתִּי מִה-בְּבֵית
 וְכֹל אֲשֶׁר-יִשְׁלֹו נָתַן בְּיָדִי: ⁹ אִינְנִי גָדוֹל בְּבֵית הַזֶּה מִמְּנִי וְלֹא-חָשַׁף מִמְּנִי
 מֵאוֹמָה כִּי אִם-אוֹתָךְ בְּאֲשֶׁר אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאִיךָ אֶעֱשֶׂה תִרְעָה תִגְדֹּלָה הַזֹּאת
 וְחָטָאתִי לְאֱלֹהִים: ¹⁰ וַיְהִי כִּדְבָרָה אֶל-יוֹסֵף יוֹם וַיֹּם וְלֹא-שָׁמַע אֵלֶיהָ לְשֹׁכֵב
 אִצְלָהּ לְהִיּוֹת עִמָּה: ¹¹ וַיְהִי כִּתְנִים הַזֶּה וַיִּבֹא הַבַּיִתָּה לַעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ וְאִין
 אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת שֵׁם בְּבֵית: ¹² וַתַּתְּפֹשֶׁהוּ בְּבִגְדוֹ לֵאמֹר שְׂכַבָה עִמִּי וַיַּעֲזֹב
 בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ וַיִּגַּס וַיְהִי כִּרְאוּתָהּ כִּי-עֹזֵב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ וַיִּגַּס
 הַחוּצָה: ¹⁴ וַתִּקְרָא לְאֲנָשֵׁי בֵיתָהּ וַתֹּאמֶר לָהֶם לֵאמֹר רְאוּ תָבִיא לָנוּ אִישׁ
 עִבְרִי לְצַחֵק בָּנוּ בָּא אֵלַי לְשֹׁכֵב עִמִּי וְאֶקְרָא בְּקוֹל גְּדוֹל: ¹⁵ וַיְהִי כְּשִׁמְעוֹ
 כִּי-תִרְיַמְתִּי קוֹלִי וְאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אִצְלִי וַיִּגַּס וַיִּצְאָ הַחוּצָה: ¹⁶ וַתִּנְחַח בְּגָדוֹ
 אִצְלָהּ עַד-בּוֹא אֲדֹנָיו אֶל-בֵּיתוֹ: ¹⁷ וַתִּדְבַּר אֵלָיו בְּדְבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר
 בָּא-אֵלַי הָעֶבֶד הַעִבְרִי אֲשֶׁר-הִבֵּאתָ לָנוּ לְצַחֵק בִּי: ¹⁸ וַיְהִי כִּתְרִימִי קוֹלִי

27 ומליל יי עם משה למימר: ² מליל עם בני ישראל ותימר להון
גבר ארי יפריש נדר בפורסן נפשטא קדם יי: ³ ויהי פורסניה
דדכרא מבר עשרין שנין ועד בר שתין שנין ויהי פורסניה חמשין סלעין
דכסף בסלעי קודשא: ⁴ ואם נוקבתא היא ויהי פורסנה תלתין סלעין: ⁵ ואם
מבר חמיש שנין ועד בר עשרין שנין ויהי פורסניה דדכורא עשרין סלעין
ולנוקבתא עשר סלעין: ⁶ ואם מבר ירחא ועד בר חמיש שנין ויהי פורסניה
דדכורא חמיש סלעין דכסף ולנוקבתא פורסנה תלת סלעין דכסף: ⁷ ואם
מבר שתין שנין ולעילא אם דכורא ויהי פורסניה חמיש עשר סלעין
ולנוקבתא עשר סלעין: ⁸ ואם מסכך הוא מפורסניה ויקימניה קדם כהנא
ויפרוס יתיה כהנא על פום דתדביק יד נדרא ופורסניה כהנא: ⁹ ואם
בעירא דיקרבון מנה קורבנא קדם יי כל דיתין מניה קדם יי יהי קודשא:
¹⁰ לא יחלפניה ולא יעבר יתיה טב בביש או ביש בטב ואם חלפא יחליף
בעירא בבעירא ויהי הוא וחלופיה יהי קודשא: ¹¹ ואם כל בעירא מסאבא
דלא יקרבון מנה קורבנא קדם יי ויקים ית בעירא קדם כהנא: ¹² ויפרוס
כהנא יתה בין טב ובין ביש כפורסן כהנא כן יהי: ¹³ ואם מפרך ופרקניה
ויזסיף חומשיה על פורסניה: ¹⁴ וגבר ארי יקדיש ית ביתיה קודשא קדם
יי ויפורסניה כהנא בין טב ובין ביש כמא דיפרוס יתיה כהנא כן יקום:
¹⁵ ואם דאקדיש ופרוק ית ביתיה ויזסיף חומש כסף פורסניה עלוהי ויהי ליה:
¹⁶ ואם מחקל אחסנתיה יקדיש גבר קדם יי ויהי פורסניה לפום זרעיה בית
זרע פור שערין בחמשין סלעין דכסף: ¹⁷ אם משתא דיובילא יקדיש תקליה
כפורסניה יקום: ¹⁸ ואם בתר יובילא יקדיש תקליה ויחשיב ליה כהנא ית
כספא על פום שניא דאשתארא עד שתא דיובילא ויתמנע מפורסניה: ¹⁹ ואם
מפרך ופרוק ית חקלא דאקדיש יתיה ויזסיף חומש כסף פורסניה עלוהי
ויקום ליה: ²⁰ ואם לא ופרוק ית חקלא ואם זבין ית חקלא לגבר אחרן
לא יתפריק עוד: ²¹ ויהי חקלא במפקיה ביובילא קודשא קדם יי כחקל
חרמא לכהנא תהי אחסנתיה: ²² ואם ית חקל זבינוהי דלא מחקל אחסנתיה
יקדיש קדם יי: ²³ ויחשיב ליה כהנא ית נסיב פורסניה עד שתא דיובילא
ויתין ית פורסניה ביומא תהוא קודשא קדם יי: ²⁴ בשתא דיובילא יתוב
חקלא לדזבניה מניה לדדיליה אחסנת ארעא: ²⁵ וכל פורסניה יהי בסלעי
קודשא עשרין מעין יהי סלעא: ²⁶ ברם בוכרא דיתבפר קדם יי בבעירא
לא יקדיש גבר יתיה אם תור אם אמר דיין הוא: ²⁷ ואם בבעירא מסאבא

27 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: **2** דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ כִּי יִפְלֹא גִדָּר בְּעֶרְכָּךָ נִפְשֶׁת לַיהוָה: **3** וְהָיָה עֶרְכָּךָ הַזָּכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְעַד בֶּן־שְׁשִׁים שָׁנָה וְהָיָה עֶרְכָּךָ חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף בַּשֶּׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: **4** וְאִם־נִקְבְּהָ הִיא וְהָיָה עֶרְכָּךָ שְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל: **5** וְאִם מִבֶּן־חֲמֹשׁ שָׁנִים וְעַד בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה וְהָיָה עֶרְכָּךָ הַזָּכָר עֶשְׂרִים שֶׁקֶלִים וְלִנְקֵבָה עֶשְׂרֵת שֶׁקֶלִים: **6** וְאִם מִבֶּן־חֲדָשׁ וְעַד בֶּן־חֲמֹשׁ שָׁנִים וְהָיָה עֶרְכָּךָ הַזָּכָר חֲמֹשׁ שֶׁקֶלִים וְלִנְקֵבָה חֲמֹשֶׁת שֶׁקֶלִים כֶּסֶף וְלִנְקֵבָה עֶרְכָּךָ שְׁלֹשֶׁת שֶׁקֶלִים כֶּסֶף: **7** וְאִם מִבֶּן־שְׁשִׁים שָׁנָה וְמַעְלָה אִם־זָכָר וְהָיָה עֶרְכָּךָ חֲמֹשֶׁת עָשָׂר שֶׁקֶל וְלִנְקֵבָה עֶשְׂרֵה שֶׁקֶלִים: **8** וְאִם־מֶדֶד הוּא מֵעֶרְכָּךָ וְהִעֲמִידוּ לִפְנֵי הַכֹּהֵן וְהִעֲרִיף אֹתוֹ הַכֹּהֵן עַל־פִּי אֲשֶׁר תִּשְׁיֵג יַד הַגִּדָּר וְעֲרִיכְנוּ הַכֹּהֵן: **9** וְאִם־בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ מִמִּנְהָ קָרְבָן לַיהוָה כֹּל אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ לַיהוָה יִהְיֶה־קֹדֶשׁ: **10** לֹא יִחַלְּפוּנוּ וְלֹא־יִמִּיר אֹתוֹ טוֹב בְּרַע אֹרְכַע בְּטוֹב וְאִם־הֶמֶר יִמִּיר בְּהֵמָה בְּבֵהֵמָה וְהָיָה־הוּא וְתִמְוַנְרְתוֹ יִהְיֶה־קֹדֶשׁ: **11** וְאִם כֹּל־בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר לֹא־יִקְרִיבוּ מִמִּנְהָ קָרְבָן לַיהוָה וְהִעֲמִיד אֶת־הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַכֹּהֵן: **12** וְהִעֲרִיף הַכֹּהֵן אֹתָהּ בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כְּעֶרְכָּךָ הַכֹּהֵן כֵּן יִהְיֶה: **13** וְאִם־נֶאֱלַל יִגְאֲלָנָה וְיִסַּף חֲמִישֶׁתוֹ עַל־עֶרְכָּךָ: **14** וְאִישׁ כִּי־יִקְדֹשׁ אֶת־בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהִעֲרִיכוּ הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כְּאֲשֶׁר יִעֲרִיף אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם: **15** וְאִם־הַמִּקְדָּשׁ יִגְאֵל אֶת־בֵּיתוֹ וְיִסַּף חֲמִישִׁית כֶּסֶף־עֶרְכָּךָ עָלָיו וְהָיָה לוֹ: **16** וְאִם מִשְׁבֵּת אֲחֻזָּתוֹ יִקְדֹּשׁ אִישׁ לַיהוָה וְהָיָה עֶרְכָּךָ לִפְנֵי זָרַע זָרַע חֲמֹר שְׁעָרִים בְּחֲמֹשִׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף: **17** אִם־מִשְׁבֵּת הַיְבֵל יִקְדֹּשׁ שְׂדֵהוּ כְּעֶרְכָּךָ יָקוּם: **18** וְאִם־אֲחֵר הַיְבֵל יִקְדֹּשׁ שְׂדֵהוּ וְחֹשֶׁב־לוֹ הַכֹּהֵן אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי הַשָּׁנִים הַנּוֹתֵרֶת עַד שָׁנַת הַיְבֵל וְנִגְרַע מֵעֶרְכָּךָ: **19** וְאִם־נֶאֱלַל יִגְאֵל אֶת־הַשְּׂדֵה הַמִּקְדָּשׁ אֹתוֹ וְיִסַּף חֲמִישִׁית כֶּסֶף־עֶרְכָּךָ עָלָיו וְקָם לוֹ: **20** וְאִם־לֹא יִגְאֵל אֶת־הַשְּׂדֵה וְאִם־מִכָּר אֶת־הַשְּׂדֵה לְאִישׁ אֲחֵר לֹא יִגְאֵל עוֹד: **21** וְהָיָה הַשְּׂדֵה בְּצִאתוֹ בַּיְבֵל קֹדֶשׁ לַיהוָה כְּשֵׁבֶת הַחֵרֶם לַכֹּהֵן תִּהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ: **22** וְאִם אֶת־שְׂדֵה מִקְנָתוֹ אֲשֶׁר לֹא מִשְׁבֵּת אֲחֻזָּתוֹ יִקְדֹּשׁ לַיהוָה: **23** וְחֹשֶׁב־לוֹ הַכֹּהֵן אֶת מַכְסַּת הָעֶרְכָּךָ עַד שָׁנַת הַיְבֵל וְנָתַן אֶת־הָעֶרְכָּךָ בַּיּוֹם הַהוּא קֹדֶשׁ לַיהוָה: **24** בְּשָׁנַת הַיְבֵל יָשׁוּב הַשְּׂדֵה לְאֲשֶׁר קָנָהוּ מֵאִתּוֹ לְאֲשֶׁר־לוֹ אֲחֻזַּת הָאָרֶץ: **25** וְכֹל־עֶרְכָּךָ יִהְיֶה בַּשֶּׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה יִהְיֶה הַשֶּׁקֶל: **26** אֶדְ־בְכֹר אֲשֶׁר־יִבְכֹּר לַיהוָה בְּבֵהֵמָה לֹא־יִקְדֹּשׁ אִישׁ אֹתוֹ אִם־שׂוֹר אִם־שֶׁה לַיהוָה הוּא: **27** וְאִם בְּבֵהֵמָה

דבני מנשה רבא חניאל בר אפוד: ²⁴ ולשבטא דבני אפרים רבא קמואל בר שפטן: ²⁵ ולשבטא דבני זבולון רבא אליצפן בר פרנך: ²⁶ ולשבטא דבני יששכר רבא פלטיאל בר עזן: ²⁷ ולשבטא דבני אשר רבא אחיהוד בר שלומי: ²⁸ ולשבטא דבני נפתלי רבא פדהאל בר עמיהוד: ²⁹ אלן דפקיד יי לאחסנא ית בני ישראל בארעא דכנען:

35 ומליל יי עם משה במישריא דמואב על ירדנא דיריחו למימר: ² פקיד ית בני ישראל ויתנון ללינאי מאחסנת אחדתהון קרוין למתב ורוח לקרניא סחרניהון תתנון ללינאי: ³ ויהון קרניא להון למתב ורוחיהון יהון לבעירהון ולקניניהון ולכל חיותהון: ⁴ ורוחי קרניא דתתנון ללינאי מכותל קרתא ולברא אלף אמין סחור סחור: ⁵ ותמשחון מברא לקרתא ית רוח קדומא תרין אלפין אמין וית רוח דרומא תרין אלפין אמין וית רוח מערבא תרין אלפין אמין וית רוח צפונא תרין אלפין אמין וקריתא במציע דיין יהי להון רוחי קרניא: ⁶ וית קרניא דתתנון ללינאי ית שית קרני שייבוותא דתתנון למערק לתמן קטולא ועליהון תתנון ארבעין ותרתין קרוין: ⁷ כל קרניא דתתנון ללינאי ארבעין ותמני קרוין יתהון וית רוחיהון: ⁸ וקרניא דתתנון מאחדת בני ישראל מן סניאי תסגון ומן זעירי תזערון גבר כפום אחסנתיה דתתנון ויתין מקרווהי ללינאי:

⁹ ומליל יי עם משה למימר: ¹⁰ מליל עם בני ישראל ותימר להון ארי אתון עברין ית ירדנא לארעא דכנען: ¹¹ ותתמנון לכון קרוין קרני שייבוותא יהוין לכון ויערוק לתמן קטולא דיקטול נפשא בשלוי: ¹² ויהוין לכון קרניא לשויבא מגאיל דמא ולא ימות קטולא עד דיקום קדם כנשתא לדינא: ¹³ וקרניא דתתנון שית קרני שייבוותא יהוין לכון: ¹⁴ ית תלת קרניא תתנון מעברא לירדנא וית תלת קרניא תתנון בארעא דכנען קרני שייבוותא יהוין: ¹⁵ לבני ישראל ולגיוזריא ולתותביא דביניהון יהוין שית קרניא האלין לשויבא למערק לתמן כל דיקטול נפשא בשלוי: ¹⁶ ואם במקאן דברזל מחהי וקטליה קטולא הוא אתקטלא ויתקטיל קטולא: ¹⁷ ואם באבנא דמתנסבא ביד דהיא כמסת דימות ביה מחהי וקטליה קטולא הוא אתקטלא: ¹⁸ או במקאן דאע דמתנסיב ביד דהיא כמסת דימות ביה מחהי וקטליה קטולא הוא אתקטלא ויתקטיל קטולא: ¹⁹ גאיל דמא הוא יקטול ית קטולא כד אתחייב ליה מן דינא הוא יקטליה: ²⁰ ואם בשנאה דחהי או רמא עלוהי בכמנא וקטליה: ²¹ או בדבבו מחהי בידיה וקטליה אתקטלא ויתקטיל מחאי

בֶּן־שְׁלֹמִי: ²⁸ וְלִמְטָה בְּנֵי־נַפְתָּלִי נָשִׂיא פְּדֵה־אֵל בֶּן־עַמִּיהוּד: ²⁹ אֵלֶּה אֲשֶׁר צִוְּהָ יְהוָה לְנַחֵל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: פ

35 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּעַרְבַת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרַחוּ לֵאמֹר: ² צִו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַנּוּ לְלוּיִם מִנְחֻלַת אַחֲזֵתָם עָרִים לְשֹׁבְתֵי וּמְגֹרְשֵׁי הָעָרִים סְבִיבֹתֵיהֶם תִּתְּנוּ לְלוּיִם: ³ וְהָיוּ הָעָרִים לָהֶם לְשֹׁבְתֵי וּמְגֹרְשֵׁיהֶם יִהְיוּ לְבִהְמָתָם וְלָרֶכֶשׁם וְלִכְלֹל חֵינָתָם: ⁴ וּמְגֹרְשֵׁי הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לְלוּיִם מִקִּיר הָעִיר וְחוּצָה אֵלֶּה אִמָּה סְבִיב: ⁵ וּמִדֹּתָם מִחוּץ לָעִיר אֶת־פְּאֵת־קְדָמָה אֶלְפִים בְּאִמָּה וְאֶת־פְּאֵת־נֶגֶב אֶלְפִים בְּאִמָּה וְאֶת־פְּאֵת־יָם | אֶלְפִים בְּאִמָּה וְאֶת פְּאֵת צָפוֹן אֶלְפִים בְּאִמָּה וְהָעִיר בְּתוֹךְ זֶה יִהְיֶה לָהֶם מְגֹרְשֵׁי הָעָרִים: ⁶ וְאֵת הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לְלוּיִם אֵת שְׁש־עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לְנֹס שָׁמָּה הָרֹצֵחַ וְעַלֵּיהֶם תִּתְּנוּ אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם עִיר: ⁷ כָּל־הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לְלוּיִם אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה עִיר אֶתְהֶן וְאֶת־מְגֹרְשֵׁיהֶן: ⁸ וְהָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ מֵאַחֲזֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הָרֶב תִּרְבּוּ וּמֵאֵת הַמַּעַט תִּמְעִיטוּ אִישׁ כְּפִי נַחֲלָתוֹ אֲשֶׁר יִנְחֹלוּ יִתֵּן מֵעָרָיו לְלוּיִם: פ

⁹ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: ¹⁰ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶרֶץ כְּנָעַן: ¹¹ וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים עָרֵי מִקְלָט תִּתְּיִינָה לָכֶם וְנֹס שָׁמָּה רֹצֵחַ מִכַּה־נֶפֶשׁ בְּשִׁנְגָה: ¹² וְהָיוּ לָכֶם הָעָרִים לְמִקְלָט מִזֹּאֵל וְלֹא יָמוּת הָרֹצֵחַ עַד־עֲמֹדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לְמִשְׁפָּט: ¹³ וְהָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ שְׁש־עָרֵי מִקְלָט תִּתְּיִינָה לָכֶם: ¹⁴ אֵת | שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְאֵת שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן עָרֵי מִקְלָט תִּתְּיִינָה: ¹⁵ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגְר וְלַתּוֹשֵׁב בְּתוֹכָם תִּתְּיִינָה שְׁש־הָעָרִים הָאֵלֶּה לְמִקְלָט לְנוֹס שָׁמָּה כָּל־מִכַּה־נֶפֶשׁ בְּשִׁנְגָה: ¹⁶ וְאִם־בְּכָלִי בְרָזַל | הִכְהוּ וַיָּמָת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוֹמָת הָרֹצֵחַ: ¹⁷ וְאִם בְּאֶבֶן יָד אֲשֶׁר־יָמוּת בָּהּ הִכְהוּ וַיָּמָת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוֹמָת הָרֹצֵחַ: ¹⁸ אוֹ בְּכָלִי עֵץ־יָד אֲשֶׁר־יָמוּת בּוֹ הִכְהוּ וַיָּמָת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוֹמָת הָרֹצֵחַ: ¹⁹ גָּאֵל הַדָּם הוּא יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ בְּפָנֵעוֹ־בּוֹ הוּא יָמִיתָנּוּ: ²⁰ וְאִם־בְּשִׁנְאָה יִהְדָּפְנוּ אוֹ־הַשְּׁלִיף עָלָיו בְּצִדָּה וַיָּמָת: ²¹ אוֹ בְּאִיבָה הִכְהוּ בְּיָדוֹ וַיָּמָת מוֹת־יוֹמָת הַמַּכָּה רֹצֵחַ הוּא גָּאֵל הַדָּם יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ בְּפָנֵעוֹ־בּוֹ: ²² וְאִם־בְּפֶתַע בְּלֹא־אִיבָה הִדָּפוּ אוֹ־הַשְּׁלִיף עָלָיו כָּל־כְּלִי בְּלֹא צִדָּה: ²³ אוֹ בְּכָל־אֶבֶן אֲשֶׁר־יָמוּת בָּהּ בְּלֹא רְאוּת וַיִּפֹּל עָלָיו וַיָּמָת וְהוּא לֹא אוֹיֵב לוֹ וְלֹא מִבְּקֵשׁ רָעָתוֹ: ²⁴ וְשִׁפְטוֹ הָעֵדָה בֵּין הַמַּכָּה וּבֵין גָּאֵל הַדָּם עַל הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה: ²⁵ וְהִצִּילוּ הָעֵדָה אֶת־הָרֹצֵחַ מִיַּד גָּאֵל הַדָּם וְהִשִּׁיבוּ אֹתוֹ הָעֵדָה

Verbs

Listed here are some tables for Aramaic verb paradigms. I start with the special and slightly irregular verb to be.

The verb *to be*

Pe^cal

Perfect

3ms   הָנָה / הָנָא

3fs   הָנָת

2ms   הָנִית

3mp   הָו

Imperfect

3ms   לְהָנָא

3fs   לְהָנָת

3mp   לְהָוִן

3fp   לְהָוִין

Imperative

mp   הָו / הָוִן

Pronominal Suffixes on Verbs

Verbs take the same pronominal suffixes as nouns. Except for the 1cs which is **נִי**.

	Pe ^{al}	Pe ^{il}	Pa ^{al}	Haph ^{el}	Hoph ^{al}	Hithpe ^{el}	Hithpa ^{al}
Perfect							
3ms	כָּתַב	כָּתִיב	כָּתַב	הִכְתֵּב	הִכְתַּב	הִתְכַּתֵּב	הִתְכַּתַּב
3fs	כָּתְבָת	כָּתִיבִת	כָּתְבָת	הִכְתֵּבְת	הִכְתַּבְת	הִתְכַּתֵּבְת	הִתְכַּתַּבְת
2ms	כָּתַבְתָּ	כָּתִיבְתָּ	כָּתַבְתָּ	הִכְתֵּבְתָּ	הִכְתַּבְתָּ	הִתְכַּתֵּבְתָּ	הִתְכַּתַּבְתָּ
2fs	כָּתַבְתִּי	כָּתִיבְתִי	כָּתַבְתִּי	הִכְתֵּבְתִי	הִכְתַּבְתִּי	הִתְכַּתֵּבְתִי	הִתְכַּתַּבְתִּי
1cs	כָּתַבְתִּי	כָּתִיבְתִי	כָּתַבְתִּי	הִכְתֵּבְתִי	הִכְתַּבְתִּי	הִתְכַּתֵּבְתִי	הִתְכַּתַּבְתִּי
3mp	כָּתְבוּ	כָּתִיבוּ	כָּתְבוּ	הִכְתֵּבוּ	הִכְתַּבוּ	הִתְכַּתֵּבוּ	הִתְכַּתַּבוּ
3fp	כָּתְבֵה	כָּתִיבֵה	כָּתְבֵה	הִכְתֵּבֵה	הִכְתַּבֵה	הִתְכַּתֵּבֵה	הִתְכַּתַּבֵה
2mp	כָּתַבְתֶּם	כָּתִיבְתֶם	כָּתַבְתֶּם	הִכְתֵּבְתֶם	הִכְתַּבְתֶּם	הִתְכַּתֵּבְתֶם	הִתְכַּתַּבְתֶּם
2fp	כָּתַבְתֶּן	כָּתִיבְתֶן	כָּתַבְתֶּן	הִכְתֵּבְתֶן	הִכְתַּבְתֶּן	הִתְכַּתֵּבְתֶן	הִתְכַּתַּבְתֶּן
1cp	כָּתַבְנָא	כָּתִיבְנָא	כָּתַבְנָא	הִכְתֵּבְנָא	הִכְתַּבְנָא	הִתְכַּתֵּבְנָא	הִתְכַּתַּבְנָא
Imperfect							
3ms	יִכְתֹּב		יִכְתֹּב	יִהְיֶה כֹּתֵב		יִתְכַּתֵּב	יִתְכַּתַּב
3fs	תִּכְתֹּב		תִּכְתֹּב	תִּהְיֶה כֹּתֵבָה		תִּתְכַּתֵּב	תִּתְכַּתַּב
2ms	תִּכְתֹּב		תִּכְתֹּב	תִּהְיֶה כֹּתֵב		תִּתְכַּתֵּב	תִּתְכַּתַּב
2fs	תִּכְתֹּבִי		תִּכְתֹּבִי	תִּהְיֶה כֹּתֵבָה		תִּתְכַּתֵּבִי	תִּתְכַּתַּבִּי
1cs	אֶכְתֹּב		אֶכְתֹּב	אֶהְיֶה כֹּתֵב		אֶתְכַּתֵּב	אֶתְכַּתַּב
3mp	יִכְתְּבוּ		יִכְתְּבוּ	יִהְיֶה כֹּתְבוֹתָם		יִתְכַּתְּבוּ	יִתְכַּתְּבוּ
3fp	יִכְתְּבֵן		יִכְתְּבֵן	יִהְיֶה כֹּתְבוֹתֵן		יִתְכַּתְּבֵן	יִתְכַּתְּבֵן
2mp	תִּכְתְּבוּ		תִּכְתְּבוּ	תִּהְיֶה כֹּתְבוֹתֵיכֶם		תִּתְכַּתְּבוּ	תִּתְכַּתְּבוּ
2fp	תִּכְתְּבֶן		תִּכְתְּבֶן	תִּהְיֶה כֹּתְבוֹתֵיכֶן		תִּתְכַּתְּבֶן	תִּתְכַּתְּבֶן
1cp	נִכְתֹּב		נִכְתֹּב	נִהְיֶה כֹּתֵב		נִתְכַּתֵּב	נִתְכַּתַּב
Imperative							
ms	כָּתֹב		כָּתֹב	הִכְתֵּב			
fs	כָּתִיבִי		כָּתִיבִי	הִכְתֵּבִי			
mp	כָּתְבוּ		כָּתְבוּ	הִכְתֵּבוּ			
fp	כָּתְבֵה		כָּתְבֵה	הִכְתֵּבֵה			
Infinitive							
	מִכְתֹּב		כְּתִיבָה	הִכְתֵּבָה		הִתְכַּתֵּבָה	הִתְכַּתַּבָה
Active Participle							
ms	כֹּתֵב		מִכְתֵּב	מְהַכְתֵּב		מִתְכַּתֵּב	מִתְכַּתַּב
mp	כֹּתְבוֹתָם		מִכְתְּבוֹתָם	מְהַכְתְּבוֹתָם		מִתְכַּתְּבוֹתָם	מִתְכַּתְּבוֹתָם
fs	כֹּתֵבָה		מִכְתֵּבָה	מְהַכְתֵּבָה		מִתְכַּתֵּבָה	מִתְכַּתַּבָה
fp	כֹּתְבוֹתֵן		מִכְתְּבוֹתֵן	מְהַכְתְּבוֹתֵן		מִתְכַּתְּבוֹתֵן	מִתְכַּתְּבוֹתֵן
Passive Participle							
ms	כָּתִיב		מִכְתֵּב	מְהַכְתֵּב			
mp	כָּתִיבִי		מִכְתְּבוֹתָם	מְהַכְתְּבוֹתֵיכֶם			
fs	כָּתִיבָה		מִכְתֵּבָה	מְהַכְתֵּבָה			